

Husza Vince kiszabadította magát földje rabságából

Zákányszéken mostanában sűrűn követi az egyik gyűlés a másikat. Falusi, tanyai gazdák kisebb-nagyobb csoportja verődik össze esténként, tanácskoznak: mitévők is legyenek? Éppen itt az ideje, hogy megalakítsák a községet, de hát ezer szál fűzi még őket a régi életmódhoz is. A gyűléseken szinte már valamennyien jól látják a szövetkezés szükségességét, mondják is: ha többet, jobbat akarunk, hát össze kell fogni. Eppenséggel az ötleteknek sincsenek híján. Papp Antal középparaszttól például azt javasolta legutóbb: még ebben az évben hozzá kéne látni egy

300, vagy 400 holdnyi közös gyümölcsös telepítésének

az előkészítéséhez. Ugy mondta: addig, amíg a gyümölcsös „beállna”, egyenlőleg is gazdálkodnának, s aztán egyből kialakulhatna egy szép, sokmilliósvé jövedelmét biztosító gyümölcs-termesztő szövetkezet. A gondolat szépséghibája ellenére sem rossz. Vannak sokan, akik máris hajlanak erre. A többség azonban még azt mondja: nem zárunk el mi sem, a többiekkel együtt majd ott leszünk. Kazi István középparaszttól erről az álláspont-ról, mely bizonyos mértékig még a sajátja is, viccesen, s egy csomó gúnyos iróniával így fogalmazta meg a maga véleményét:

— Ugy állunk mi az egyéni gazdálkodással, mint a cigány az akasztással — aztán elmesélt egy anekdotát: A törvénytörzők halálra ítélték egy cigányt, s amikor megkérdezték tőle, mi az utolsó kívánsága, egy szem epret kért. Csak hogy az eper érése meg egy esztendő kellett várni, mert amikor ez állítólag történt, éppen nyár vége felé járt az idő. Közmondás tartja, hogy minden hasonlat sántít. Annyi azonban igazság: holmi kokoskodással, néha ravaszkodással el lehet még odázni valameddig a szövetkezés ügyét Zákányszéken is. De előbb-utóbb a legfőbb

bírónak, a fejlődő életnek a parancsára meg kell ennek történni.

Zákányszéken mindenki ismeri Husza Vincét,

még hozzá arról, hogy igen kitűnő, felvilágosult gazda. Ot kérdeztük meg nemrég, neki mi a véleménye az ügyről. Nagyon röviden válaszolt:

— Sok beszédnek sok az alja, most már cselekedni kell. Nem tagadja: bizonyos mértékig családostól sok gazdatársában, akik ezelőtt azt hangsúlyozták, csak legyen aki megkezdje, akkor majd ők is ott lesznek. Husza Vince már megkezdte. Ugyanis a ruzsai Kiss Imre Tsz-nek van egy szép üzemegysége a zákányszéki határban. Husza sokat nézegette ezt a gazdaságot, addig-addig, hogy megcsillantak szemel előtt azok a lehetőségek, melyek itt megvannak az állatnevelésben. Beszélte erről az elnöknek is, aki mindjárt megkérte: segíthetne, ha nincsen híján a jó szándéknak.

Az inkább fiatal, mint középkorú gazdaember nem kérdezte, mi lesz a fizetés, azóta mindennap — amikor van néhány üres órája — feleségével együtt ott dolgozik, tesz-vesz a gazdaságban. Épületeket, kutak renovál,

úgy, mintha csak saját magának csinálná.

Pedig még csak belépési nyilatkozata sincs. Megmondta: vár még azokra az emberekre, akikkel új szövetkezetet szeretne alakítani. Ha jönnek, akkor velük tart, ha pedig maradnak, akkor a Kiss Imre Tsz tagjait máris úgy vehetik, hogy réges-rég aláírta a belépési nyilatkozatot.

Azt tartják Husza Vincéről ismerősei; neki még a nézése is aranyat ér, amit a jószágra vet. Egyéni gazdaságában az utóbbi években egymaga több mint 50 dísznőt hizlalt meg, most is tíz szerződött hízó szuszog az akoljában. Legutóbb már ő maga utazott el, hogy a szüldőket vásároljon a szö-

vetkezetnek. Ötvenöt hízónak valót hozott, s hogy megérkezett a falkával, azóta szinte minden napját asszonyával együtt az új hízók körül tölti. Elkészíti nekik a takarmányt, vizet hord. Azt mondja; négy hónap múlva jöhet az új állomány, mert ezek akkorra készen lesznek. Szemei előtt szépen kirajzolódik a jövő

nagy szövetkezeti hízlalda körvonalai,

melyben bizonyos idő múltán száz-, vagy tán ezer-szám is hízna majd az állatok.

Husza Vince tehát példát mutatott, megmutatta, hogyan kell a szövetkezeti mozgalom oldalára állni. Nem sajnálja a sok gondolat, bajjal járó egyéni gazdálkodást, habár ott is megtalálta ő a számítást. Kiszabadította magát földje rabságából, saját józan eszére hallgat.

Csepri József

A II. kerületi tanács oktatási intézményei 230 ezer forint értékű társadalmi munkával gazdagodtak

Ülést tartott a II. kerületi tanács

Nagy elismeréssel beszélt a végrehajtó bizottság elnöke a társadalmi munkásokról.

Egy hét alatt elhordták például a követ a színházról a Retek utcába. A szállítási munkában kivették részüket a II. kerület területén lakó magánfuvarosok. Közel 150 kocsi követ fuvaroztak el társadalmi munkában. Befejtésül a végrehajtó bizottság köszönetét tolmácsolta azoknak a tanácsagoknak, akik lelkes munkával szervezték a kerület építkezéseire a társadalmi munkát.

Ezután került sor Hódi Győző végrehajtó bizottsági tag beszámolójára.

A II. kerületi tanács oktatási intézményeinek 1958—59-es évi munkájáról és az új tanév feladatairól

beszélt. Elmondta egyebek között, hogy 1959-ben a költségvetés az iskolák felújítására 320 ezer forintot, az

óvodákra pedig 100 ezer forintot biztosított. Ezenkívül köznevelési alapról is közel 120 ezer forint állt rendelkezésükre. A kivitelező vállalatok nem tettek eleget a tanácsal kötött szerződésüknek, mert eddig a munkákat csak a baktói kettőshatári, a békelepi, és az algóyi úti iskolánál végezték el. A tervezett óvodák felújítása sem biztos, mert a Szegedi Építőipari Vállalat kapacitás hiányában csak a Hóbiárt utcai óvoda felújítását végezték el. A petőfitelepi I-es, Kistisza utcai és a Hétvezér utcai óvodák kivitelezési terveit visszaküldték azzal, hogy ez évben már nem kerül rá a sor.

A költségvetésben és a városfejlesztési tervben biztosított összegnél lényegesen több fordítottak az oktatási intézmények tatarozására, felszerelésének bővítésére,

hiszen a patronáló üzemek a társadalmi szervek és a szülők jelentős összegű társadalmi munkával segítették az iskolákat, óvodákat. 1958. szeptember 1 és 1959. augusztus 31-e között több mint 230 ezer forint értékű támogatást kaptak az oktatási intézmények.

Hódi Győző beszámolójában foglalkozott az iskolák tanulmányi eredményével is.

Legjobb eredményt a Rókusi Általános Iskola érte el 3,7 százalékkal,

ugyanakkor utolsó helyen áll a baktói általános iskola 2,9 százalékkal.

Az új tanévben 102-vel több a kerület tanulóinak száma, mint tavaly. A növekedés részben abból adódik, hogy az első kerületből, a Dózsa György általános iskolából 40—50 tanuló csatoltak a II. kerület általános iskoláihoz. A tanulók létszámának emelkedésével nem szaporodott a tantermek száma. Így az új tanulócsoportokat csak úgy tudják foglalkoztatni, hogy váltakozó tanítást vezettek be a petőfitelepi I-es számú általános iskolában is. Az új, az 1959—60-as tanévben

a petőfitelepi Gera Sándor iskolában gyógypedagógiai osztály is megkezdte működését.

A II. kerület iskoláinak túlsúlyosságát csak abban az esetben oldhatják meg, ha bővítik a Szilléri sugárúti iskolát, valamint felépítik a gedői település részére az új iskolát.

A beszámolót élénk vita követte, majd elfogadta a tanácsülés.

Második napirendi pontként az 1959-es évi költségvetése szerepelt. Ezt Halász Mihály, a pénzügyi állandó bizottság elnöke ismertette. A tanácsülés elfogadta a költségvetést.

Elhelyezték a nemzeti atomerőszervezet kísérleti atomreaktorának alapkövét

Hétfőn délután a Bécs közelében lévő Seibersdorfban ünnepélyesen elhelyezték a nemzetközi atomerőszervezet kísérleti reaktorának alapkövét.

A bécsi atomerőszervezet egyébként befejeződött az általános vita. Az egyes részletekről, mindenekelőtt az atomerőszervezet 1960. évi költségvetéséről a különböző albizottságok tárgyalnak.

N. I.

„Szeressük egymást”

EZEKET MONDOTTA egy tiszteletre méltó idősebb kommunista a DAV üzletigazgatóság pártvezetésének vezetőségválasztó taggyűlésén. A mondat önmagában véve még nem kényeszeríté ide ezeket a sorokat, mert a szeretet szép és jó dolog, ha nem is abszolút értelemben. Mivel azonban a beszámoló személyeket érintő, bíráló részével kapcsolatban hangzott el, szükséges hozzáfűzni néhány megjegyzést.

Valahogy úgy jött ki — amint a felszólaló, maholnap nyugdíjba menő T. elvtárs fejtegette — mintha a vezetőség beszámolója ünneprontást követett volna el azáltal, hogy megbírált néhány »merek« gazdasági vezetőt. Lényegében a következőket mondotta az őshajjú elvtárs: »Nem értek egyet a titkár elvtársal, mert X. Z. igenis jó kommunista, talpig becsületes

ember, nem érdemelte meg a kritikát. Hogy követett el hibákat? Természetesen, hiszen hiba nélkül való ember nincsen. De én azt mondom, hogy vessük össze az illető jó és rossz oldalait, ebből biztosan kijön egy 3-as osztályzat, tehát nincs semmi hiba. Nagy napunk van ma, ne bántsuk, szeressük egymást, elvtársak«.

Távol áll tőlünk, hogy valamiféle oktató előadást tartunk egy sokat látott, harcolt, tapasztalt kommunistának. Csupán le szeretnénk szögezni, hogy semmiképpen sem lehet az ő szírvételével egyetérteni. Ott a taggyűlésen nem volt erre alkalom, mert T. elvtárs, a titkári összefoglaló, tehát a vita lezárása után kért szót, utána pedig — talán az idő előrehaladottsága miatt — áttértek a második napirendi pont tárgyalására.

FIGYELTÜK MI IS a beszámolót. Szerintünk jogosan

tette szavát a párttagság köréből beérkezett észrevételeket, panaszokat. A beszámoló is hangsúlyozta, hogy a hibát vétő, felelős gazdasági beosztásban dolgozó kommunista egyébként nagyon rendes, tisztességes emberek, akik felelősséggel látják el munkakörüket. De ugyanakkor jogosan emléttette meg, hogy némelyikük kissé mereven, a dolgozóktól elzárkózva igyekezik megoldani a rábízott feladatokat és a társadalmi, politikai munkából sem veszik ki eléggé részüket. Világos, hogy a beszámolóban elhangzott bírálat célja az illető elvtársak hibáinak megszüntetése volt. Erre kötelez az irántuk érzett megbecsülés is.

MINDEN BIZONNYAL arról lehet tehát szó, hogy T. elvtárs nem egészen értette meg a beszámolónak ezt a részét. A »ne bántsuk, szeressük egymást« felfogás elfogadása semmi jót nem hozna az alapszervezet életében. Sőt határozottan ártana a kommunista nevelés és a termelés ügyének, mert a hibák elkerülése később magát az embert tenné tönk-
re, akire pedig nagy szükség van. Az elvtársi, segítő észandékú bírálatra, a hibák megszüntetése céljából, a dolgozók felemelése, öntudatuk növelése végett van szükség. Aki segítő szándékkal tárja fel a fogyatékos-
ságokat, arra bátran lehet mondani: becsüli, szereti az embereket. Aki elhallgatja a hibákat, az akarva, akaratlanul árt munkatársának. Emert engedi, sőt elősegíti, hogy a hibák felszaporodása, felburjánzása miatt esetleg leváltsák beosztásából. Ha nem »bántsunk«, hanem »szeretünk« egymást, illetve egymás fogyatékosait, akkor súlyosan vétünk a párt ellen, mindenekelőtt a dolgozó emberek ellen.

Tudjuk T. elvtársról, hogy szorgalmas, becsületes kommunista, azonban szeretnénk, ha belátná: amit a vezetőségválasztó taggyűlésen kifejtett, abból csak rendszerünk ellenlábasaí húznak hasznót.

AZZAL természetesen egyetértünk, hogy a kommunista társadalmi, gazdasági és politikai céljait megvalósítani a párt ellen, mindenekelőtt a dolgozó emberek ellen.

Tudjuk T. elvtársról, hogy szorgalmas, becsületes kommunista, azonban szeretnénk, ha belátná: amit a vezetőségválasztó taggyűlésen kifejtett, abból csak rendszerünk ellenlábasaí húznak hasznót.

AZZAL természetesen egyetértünk, hogy a kommunista társadalmi, gazdasági és politikai céljait megvalósítani a párt ellen, mindenekelőtt a dolgozó emberek ellen.

N. I.

— Semmit. Szedjek kanalas orvosságot.
— Kórházba...
— Ah, ilyen bajra nincs kórház. Vagy meggyógyul az ember, vagy nem.
— Hát szanatórium?
— Oda csak pénzért lehet.
— Uraknak?
— Ah, akinek van pénze, az mehet. A pénz a miatyánk, a szentháromság, az élet, a szerelem, meg a... — legyintett, bizonytalan karmozdulattal — különben tudod magad is.

Olyan arckifejezéssel húzta nevetésre lila szájaszélét, mint akinek édesmínégy a holnap.

Elnezegettem Sticet. Sötét szeme úgy beapadt, kiféheredett homloka alá, mint a pangott dinnye béle a héja mögé, olyan fényesen, csillogósan nézett, mint a beszédbe hevült szónok.

Egyszer régen a Magyar Élet Párttól jött Rajniszt láttam ilyen szeműnek a Tyukász vendéglőben, amikor a baktói parasztnak programolt. Sehogyan sem boldogult ez a »népmegváltó« ember. Azt mondta a programban, hogy »mi vagyunk a Balkán esze.«

— Kifogy fejünkéből az ész, olyan sovány a baktói szikes, egyedül állunk, mint kútgém Nagyiván pusztáján — tromfolt egy vékony inu paraszt.

A népmegváltó arrafelé fordult, amerről a visszabeszéd jött, hetykére emelte hangját és úgy csillant a szeme, mint most a beteg Sticcé.

— Maguk mellett vagyunk mi, mi, a nép fölkennt vezérei.

— De ez nem öleg ám, mert föld kéne, jó termő, meg ló, meg gép, meg adó, árenda-engedmény.

— Majd lesz — kiabált a megváltó.

— Fene eszi, dehogyan lesz. Semmi se lesz, csak a duma — ágoskodott a vékony paraszt a szónoki dögögő irányába.

— Hát a maga fejében nem is volt ész sohasé, ne féljen, nem szárad ki a baktói sziken... Nem érti meg a magyar jóvendőt.

— Pofa be, szónok úr — kiabáltak négyen-öten.

Rajnisz, a megváltó, alig bírta kiváltani magát a nehéz parasztkézek emelkedő sűrűjéből.

Gv akrabban jártam Sticchez, vigasztalni, békítgetni. Először csak nevetett a népmegváltó Rajnisz-gyűlésen, de később semmi sem érdekelte. Ószelön észrevettem, hogy nem a maga lábán jár ki a dögára. Alla furcsán elhegyesedett, karja megvékonyodott, mint a napraforgósárz főlő vége, szőke haja göndörösen nőtt